

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์   อาการผิดปกติที่มักพบในมะม่วง และ ราชพฤกษ์
 บริเวณมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายสมจิต หนูนำ

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนชีววิทยา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.อุราภรณ์ สอาดสุด

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชชา สอาดสุด

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี พิรพรพิศาล

กรรมการ

บทคัดย่อ

สำรวจอาการผิดปกติที่มักพบในมะม่วงและราชพฤกษ์บริเวณมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ฝั่ง
 ดอยสุเทพ ในช่วงเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2541 นับจำนวนต้นไม้ต่างๆ รวมทั้งมะม่วง
 และราชพฤกษ์ เก็บตัวอย่าง บันทึกลักษณะอาการที่พบ ทำการแยกเชื้อ และตรวจสอบชนิดของ
 เชื้อที่แยกได้ พบว่าปริมาณของมะม่วงมีทั้งหมด 314 ต้น และ ราชพฤกษ์ 316 ต้น อาการผิดปกติ
 และพึงใจหรือสิ่งทีอาจเป็นสาเหตุอื่นๆที่มักพบในมะม่วง คือ อาการผิดปกติอันเนื่องมาจาก โรค
 แอนแทรคโนส ซึ่งมีเชื้อที่แยกได้คือ *Alternaria* sp. , *Cladosporium* sp. , *Colletotrichum* sp. ,
Curvularia sp. , *Geotrichum* sp. , *Nigrospora* sp. และ *Pestalotiopsis* sp. โรคน้ำไหล เชื้อที่
 แยกได้คือ *Cephalosporium* sp. , *Cladosporium* sp. และ *Nigrospora* sp. โรคใบจุดนูน เชื้อที่แยก
 ได้คือ *Botrytis* sp. , *Cladosporium* sp. , *Colletotrichum* sp. *Curvularia* sp. , *Pestalotiopsis* sp.
 และ *Phyllosticta* sp. โรคใบจุดสาหร่าย เชื้อที่แยกได้คือ *Cephaleuros* sp. โรคราสีชมพู เชื้อที่
 แยกได้คือ *Corticium* sp. กาฝาก (*Loranthaceae*) แมงมุมแดง (*Araneida*) จักจั่นเขา
 (*Leptocentrus* sp.) เพลี้ยแป้ง (*Pseudococcidae*) เพลี้ยไฟกินใบมะม่วง (*Rhipiphorothrips*
cruentatus Hood.) แมลงค่อมทอง (*Hypomeces squamosus* Fabricius) มดแดง (*Oecophylla*

smaragdina F.) หอยทาก (*Helicidae*) หนอนกินใบมะม่วง (*Orgyia postica*, *Pyralidae*) หนอนเจาะยอดมะม่วง (*Chlumetia transversa* Walker) หนอนขนแดง (*Euthalia aconthea garuda*) และอาการผิดปกติที่ไม่สามารถระบุสาเหตุที่แน่นอนได้ คือ โรคราดำ โรครปลายใบไหม้ โรคช่อดอกผิดปกติ โรคผลแตก และ แมลงสร้างปมใบมะม่วง

ส่วนอาการผิดปกติที่มักพบในราชพฤกษ์เนื่องมาจาก หนอนกินผิวใบ (*Nephoteryx rhodobasalis*) หนอนมันใบ (*Pilocrocis milvinalis*) จักจั่นเขา (*Leptocentrus* sp.) มวนนักถ้ำ (*Anoplocnemis* sp.) หนอนเจาะลำต้นราชพฤกษ์ (*Xyleutes* sp.) เพลี้ยอ่อน (*Aphididae*) ฝีเสื้อปีกขาว ฝีเสื้อปีกเหลือง (*Catopsilia* sp.) เพลี้ยแป้ง (*Pseudococcidae*) ตัวงหวดพู่ (*Aristobia approximata* Thomson.) หนอนกินใบราชพฤกษ์ (*Orgyia postica*, *Polyura schreiber assamensis*) และไม่พบอาการผิดปกติอื่นเนื่องมาจากเชื้อจุลินทรีย์ในต้นราชพฤกษ์ จากการสำรวจในครั้งนี้

Research Title	Common Symptoms in <i>Mangifera indica</i> Linn. and <i>Cassia fistula</i> Linn. in Chiang Mai University Campus	
Author	Mr. Somjit Munkhum	
M.S.	Teaching Biology	
Examining Committee	Dr.Uraporn Sardsud	Chairman
	Assist. Prof.Dr.Vicha Sardsud	Member
	Assist. Prof.Dr.Yuwadee Peerapornpisal	Member

Abstract

The common symptoms in *Mangifera indica* Linn. and *Cassia fistula* Linn. in Chiang Mai university (CMU) campus at Doi - Suthep side during July to December , 1998 were surveyed. The numbers of trees including *Mangifera indica* Linn. and *Cassia fistula* Linn were counted. The diseased parts of leaves and stems of *M. indica* and *C. fistula* were collected. The symptoms were recorded and the possible causal agents were detected from diseased areas on infected parts. Fungi were isolated from some diseased tissues and identified. The results revealed that in the campus , the numbers of *M. indica* plants were 314 and those for *C. fistula* plants were 316. The common symptoms and the fungi or other possible causal agents found in *M. indica* were anthracnose ; the fungi isolated from this symptom were *Alternaria* sp. , *Cladosporium* sp. , *Colletotrichum* sp. , *Curvularia* sp. , *Geotrichum* sp. , *Nigrospora* sp. and *Pestalotiopsis* sp. , gummosis ; isolated fungi were *Cephalosporium* sp. , *Cladosporium* sp. and *Nigrospora* sp. , crusty leaf spot ; isolated fungi were *Botrytis* sp. , *Cladosporium* sp. , *Colletotrichum* sp. , *Curvularia* sp. , *Pestalotiopsis* sp. and *Phyllosticta* sp., algal disease causing agent was *Cephaleuros* sp. , pink disease ; isolated fungi was

Corticium sp. , parasitic plant (*Loranthaceae*) , red spiders (*Araneida*) , *Leptocentrus* sp. , mealybug (*Pseudococcidae*) , thrips (*Rhipiphorothrips cruentatus* Hood.) , green weevil (*Hypomeces squamosus* Fabricius.) , red ants (*Oecophylla smaragdina* F.) , snails (*Helicidae*) , mango leaf eating (*Orgyia postica* , *Pyralidae*) , mango shoot borer (*Chlumetia transversa* Walker) , mango leaf eating caterpillar (*Euthalia aconthea garuda*) and the symptoms that could not know for the causing agents exactly were sooty moulds / black mildew , leaf blight , inflorescence malformation , fruits breaked and mango leaf gall maker.

The common symptoms and pests in *Cassia fistula* Linn. were skin leaf eating (*Nephopteryx rhodobasalis*) , leaf rolling (*Pilocrocis milvinalis*) , *Leptocentrus* sp. , squash bug (*Anoplocnemis* sp.) , cassia trunk borer (*Xyleutes* sp.) , aphids (*Aphididae*) , butterflies (*Catopsilia* sp.) , mealybug (*Pseudococcidae*) , long-horned beetle (*Aristobia approximator* Thomson.) and cassia leaf eating (*Orgyia postica* , *Polyura schreiber assamensis*) . Neither of the common symptoms causing by microorganisms was found in *C. fistula* in this study.